

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

1525 Pf.: 166.

Tel.: 06-1/882-8594, fax: 06-1/882-8593

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma:

D.164/14/2018.

A tanács tagjai: Dr. Csanádi Péter Tamás közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke,
Berekméri Ágnes közbeszerzési biztos, Dr. Hunya István közbeszerzési biztos

A kérelmező:

Unitef-83 Műszaki Tervező és Fejlesztő Zrt.
(Budapest, Bornemissza tér 12.)

A kérelmező képviselője:

Dr. Janitsáry Iván ügyvéd
(Budapest, Számadó u. 8.)
Dr. Dudás Gábor János ügyvéd
(Budapest, Corvin tér 10.)

Az ajánlatkérő:

NIF Zrt.
(Budapest, Váci út 45.)

Az ajánlatkérő képviselője

Dr. Miclea Veronica Anita jogtanácsos
(Budapest, Váci út 45.)

A beszerzés tárgya: 4113. jelű összekötő út 4+023 km szelvényében Tiszamogyorós és Lónya között létesítendő új Tisza-híd tanulmánytervének és környezeti hatástanulmányának elkészítésére (PST: K411.04.)

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73.§ (1) bekezdés e) pontjára és a 72. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (2) és (3) bekezdését.

A Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő eljárást lezáró és azt követően hozott valamennyi döntését és felhívja az ajánlatkérőt a kérelmező ajánlatának a Kbt. 72. § (3) bekezdés szerinti, az árendokolást érintő tartalmi vizsgálatára.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 1.000.000.-Ft, azaz egymillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy utaljon vissza 224.900.-Ft, azaz kétszázhuszonnégyezer-kilencszáz forint igazgatási szolgáltatási díjat a kérelmező részére a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül.

A jogorvoslati eljárás során felmerült egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

. I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a „4113. jelű összekötő út 4+023 km szelvényében Tiszamogyorós és Lónya között létesítendő új Tisza-híd tanulmánytervének és környezeti hatástanulmányának elkészítésére (PST: K411.04.)” szolgáltatás tárgyában a Kbt. Második rész szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított, melynek ajánlati felhívása 2017. december 21-én került feladásra és december 23-án jelent meg a TED-en 2017/S 247-519074 számon. Az eljárás becsült értéke 104.980.000.-Ft volt.

2. A felhívás releváns részei a következők:

II.2.4) A közbeszerzés ismertetése:

„A 4113. jelű úton Tiszamogyorós és Lónya között a Tiszán történő átkelés kapcsán 2X1 sávós vízfolyás feletti új közúti híd és a hozzá csatlakozó úthálózat korrekció létesítése kapcsán a várható forgalmi igények hatékony kiszolgálásának vizsgálata, tanulmányterv (TT) és Környezeti Hatástanulmány (KHT) elkészítése, valamint a környezetvédelmi engedélyezési eljárás lefolytatása.

Főbb mennyiségek:

Keresztszelvényi elemek: 2x1 sávós főút + gyalogos közlekedés.

A híd terhelési osztálya: e-ÚT 07.01.12:2011 ÚME II. fejezet 2.2.1. pontja szerinti „A” terhelési osztály.

Az átvezetett út adatai: 4113. j. Tiszamogyorós - Lónya összekötő út,
K.V.B., vt= 70 km/h

A szerkezeti rendszer: ortotróp lemezes acél híd.

Becsült szerkezeti hosszúság: 200 m.

A feladat további részletes ismertetését a dokumentáció II. kötetének részét képező tervezési feladatléírás (tervezési diszpozíció) tartalmazza.”

A felhívás II.1.6) pontja szerint az ajánlatkérő a részajánlat tétel lehetőségét kizárta, azzal az indokolással, hogy az új híd valamint a csatlakozó útszakaszok funkcionálisan együtt biztosítják az állami úthálózat átvezetését és kapcsolatát. Ezen felül az egyes tervfázisok szorosan egymásra épülnek, az esetleges szétbontás egy esetleges hibás, hiányos teljesítés esetén szinte ellehetetlenítené a felelősség megállapítását. Ezen felül az egyes tervfázisok

egységes tervezési feladatként történő kiírása költség-hatékonysági szempontból is indokolt, hiszen így nem kell egyes tervezési feladatot egymástól függetlenül többször elvégezni, vagy nem kell ellenőrző méréseket, vizsgálatokat elvégezni. A fentiek értelmében az elkészítendő tervezési munkarészek elválaszthatatlan egységet képeznek.

A felhívás II.2.5) pontja szerint (Értékelési szempontok):

Minőségi kritérium –

Név: A felhívás III.1.3) M/2.1. pont alk. köv. igazolására bemut. felelős tervező 36 hó feletti, az alk. követelményként meghat. területen szerzett szakmai többlet tapasztalata hónapokban (max.36hó)   Súlyszám: 50

Ár   Súlyszám: 50

A felhívás II.2.7) pontja szerint a szerződés, a keretmegállapodás vagy a dinamikus beszerzési rendszer időtartama 11 hónap és a szerződés nem meghosszabbítható.

A felhívás II.2.13. pontja szerint a projekt nem európai uniós alapból támogatott.

A IV.2.2) pont szerint az ajánlatok benyújtásának határideje 2018. február 1-e volt, 10 óra.

A VI.3. (További információk) 5 alpont 13.bekezdése szerint az ajánlatnak felolvasólapot kell tartalmaznia, amely mellékletében AT-nek meg kell bontania a nettó ajánlati árat, úgy, hogy a tervezői díjon belül feltüntesse a szerződéstervezet SZF 11. alcikkely alapján átruházásra kerülő (vagyon) szerzői jogok ellenértékét is. A 322/2015.(X.30.) Korm.r.9.§ (1) bek. szerint az értékelési szempontra tett megajánlások szakmai ajánlatnak minősülnek.

3. A Közbeszerzési dokumentumok tartalmazták - egyebek mellett - az általános információkat, a munkák leírását, az ajánlattételre vonatkozó előírásokat, a I. kt.10. pontban az ajánlati árra, a 19. pontban a hiánypótlásra, felvilágosítás kérésre, az aránytalanul alacsony árra és számítási hibára vonatkozó előírásokat.

4. Az ajánlati ár meghatározása körében a dokumentáció I. kt. 10. pont (19.o.) tartalmazta, hogy az ajánlattevő a munkára vonatkozó árajánlatát összegű nettó fix átalányáron köteles megtenni. Az ajánlati ár a Tervezőnek a Tervezési feladat teljesítéséből eredő kötelezettségei teljesítésével kapcsolatban felmerülő valamennyi költségét, készkiadását magában foglalja, beleértve a hatósági engedélyezési- és minden egyéb kapcsolódó eljárás díját, illetékét, valamint az engedélyezéshez szükséges egyéb dokumentációk előállításának költségét is, ideértve - különösen, de nem kizárólagosan amennyiben a Tervezési feladat környezetvédelmi hatásvizsgálat, egységes környezetvédelmi engedély vagy települési rendezési tervmódosítást tartalmaz – ezen eljárások hatósági díjait, illetékeit.

Az ajánlatkérő az ár meghatározása körében a továbbiakban a dokumentáció II. kt. tervezési szerződés tervezetében az alábbi előírásokat tette:

„Ajánlattevő tervezési diszpozícióban nem nevesített, de a tervezési munkák teljeskörű és kifogástalan elvégzéséhez - azaz a tervezési munka eredményének eléréséhez - szükséges munkafázisra vonatkozó előírás hiányára alapítva igényt nem érvényesíthet az Ajánlatkérő felé.

Az ajánlati árnak tartalmaznia kell az SZF 11. pontjában meghatározott szerzői jog, a szerzői felügyelet és az adminisztratív munkák, valamint valamennyi a Tervezési feladat megvalósításához szükséges jogerős hatósági engedély megszerzéséhez szükséges

munkavégzés ellenértékét is. A munkák megvalósítása során bekövetkező árváltozásokat a Tervező utólag nem érvényesítheti. Az árváltozások várható mértékét az Ajánlattevőnek kell megbecsülnie, és azt be kell építeni az átalányárba, ezáltal az egyösszegű ajánlati árba.

Az Ajánlattevőnek az ajánlati adatlapon meg kell bontania a nettó ajánlati árat oly módon, hogy a tervezői díjon belül feltüntesse az (SZF 11. pontja alapján átruházásra kerülő (vagyon) szerzői jogok ellenértékét is.)

A megbontást az Ajánlattevőnek saját kalkulációja és a valós ellenértékek alapján kell elvégeznie, arra is figyelemmel, hogy a Kbt. 72. §-a szerinti aránytalanul alacsony ár indoklásának elbírálása során a szerzői jog ellenértéke nem vehető figyelembe a teljesítésre fordított munka (bérköltség), illetve eszköz- és anyagköltség fedezeteként.

Ajánlattevőnek az ajánlati árának kialakításakor figyelembe kell vennie az alábbi szempontokat is:

- szakemberek járulékokkal növelt bruttó munkabére (bruttó munkabér /SZJA, nyugdíjjárulék, egészségbiztosítási járulék/, munkáltatói járulékok /szociális hozzájárulási adó, szakképzési hozzájárulás/ a hatályos jogszabályok szerint); egyéb juttatások, személyi jellegű költségek);
- szállásköltség;
- adott esetben napidíj a belföldi hivatalos kiküldetést teljesítő munkavállaló költségtérítéséről szóló 437/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet szerint;
- gépkocsi használat költsége, amortizáció, üzemeltetés, fenntartás, egy napra jutó átlagos km futás költsége (személyenként változó lehet), biztosítás, egyéb költségek (adott esetben);
- iroda és iroda-felszerelés költsége (bérleti díj (ha van); takarítás, telefon, internet, irodatechnika);
- adminisztratív költségek;
- adóterhek;
- központi irányítás fedezeti költsége (ügyvezetés, gazdasági vezetés);
- egyéb, a teljesítéshez szükséges költségek.

A munkák megvalósítása során bekövetkező árváltozásokat a tervező (nyertes Ajánlattevő) utólag nem érvényesítheti. Az árváltozások várható mértékét az Ajánlattevőnek kell megbecsülnie, és azt be kell építeni az ajánlati árba.

A szerződés mellékletét képező általános szállítási feltételek 6. pontja szerint a tervezői díj fix átalánydíj

5. Az ajánlatkérő az aránytalanul alacsony ár meghatározása körében az alábbi előírásokat tette:

„19.2. Aránytalanul alacsony ár és egyéb aránytalan vállalások

Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyra figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

- a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,
- b) a választott műszaki megoldásra,
- c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,
- d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,
- e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy
- f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabérekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

Ha az ajánlati ár megalapozottságáról a döntés meghozatalához az szükséges, az ajánlatkérő összehasonlítás céljából a többi ajánlattevőtől is kérhet be meghatározott ajánlati elemeket megalapozó adatokat.

Az ajánlatkérő az állami támogatás miatt kirívóan alacsonynak értékelt ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatot csak abban az esetben nyilváníthatja érvénytelennek, ha ezzel kapcsolatban előzetesen írásban tájékoztatást kért az ajánlattevőtől, és ha az ajánlattevő nem tudta igazolni, hogy a kérdéses állami támogatást jogszerűen szerezte. Az ezen okból érvénytelen ajánlatokról az ajánlatkérő köteles tájékoztatni – a Közbeszerzési Hatóságon keresztül – az Európai Bizottságot.

A fentiekben foglalt eljárásrendet megfelelően alkalmazni kell arra az esetre is, ha az ajánlatnak valamely egyéb eleme tartalmaz teljesíthetetlennek ítélt kötelezettségvállalást. Ebben az esetben az ajánlatkérő érvénytelennek nyilvánítja az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy az adott kötelezettségvállalás teljesíthető.

19.3. Számítási hiba

Ha az ajánlatkérő az ajánlatban az értékelésre kiható számítási hibát észlel, annak javítását az ajánlatkérő végzi el úgy, hogy a közbeszerzés tárgya elemeinek tételesen meghatározott értékeit (az alapadatokat) alapul véve számítja ki az összesített ellenértéket vagy más – az ajánlatban megtalálható számításon alapuló – adatot. A számítási hiba javításáról ajánlatkérő az összes ajánlattevőt egyidejűleg, közvetlenül, írásban, haladéktalanul tájékoztatja.”.

6. Az ajánlatkérő 2018. február 1-én a beérkezett ajánlatokat felbontotta, 5 ajánlattevő tett ajánlatot.

	A felhívás III.1.3) M/2.1. pont alk. köv. igazolására bemut. felelős tervező 36 hó feletti, az alk. követelményként meghat. területen szerzett szakmai többlet tapasztalata hónapokban (max.36hó) / Súlyszám: 50	Ár - Súlyszám: 50
UVATERV Út-, Vasúttervező Zrt.	36	64.975.000
Pont-TERV Mérnöki Tervező és Tanácsadó Zrt.	36	58.900.000
SpeciálTerv Építőmérnöki Kft.	36	66.400.000
ÚT-TESZT Mérnöki és Szolgáltató Kft.	36	80.800.000

Kérelmező	36	56.100.000

7. Az ajánlatkérő 2018. február 20-án a Kbt. 72. § alapján valamennyi ajánlattevőtől árandokolást kért a tervezési szerződés tervezet tervezési díjára vonatkozó előírása, a dokumentáció I. kt., 10. „Ajánlati ár meghatározása” című pontjára, a Szerződéstervezet (Szerződéses Feltételek) 10.6. pontja alapján, hogy a szerződés teljesítésének melyek azok a kedvező körülményei, amelyek lehetővé tették az ajánlati ár ilyen mértékű meghatározását. Az ajánlatkérő – egyéb szempontok mellett – felhívta az ajánlattevőket, hogy az alábbi szempontok mentén indokolják minimálisan ajánlati árukat:

„- az ajánlattevő indoklásában térjen ki arra, hogy az eljárást megindító felhívásban és dokumentációban meghatározott feltételeknek megfelelően a tanulmányterv (TT) és a környezetvédelmi hatástanulmány (KHT) elkészítését, valamint a környezetvédelmi engedélyezési eljárás lefolytatásának (a tervdokumentációknak mint a szolgáltatás tárgyának) egyes munkarészeit – az alkalmassági követelményekre is figyelemmel – milyen humánerőforrás- és időráfordítással kívánja elkészíteni (ideértve az utazási költség- és időszükségletet is);

- az ajánlattevő térjen ki a különböző hatóságokkal, szakhatóságokkal, önkormányzatokkal, üzemeltetőkkel, közút-, és közműkezelőkkel (illetve a szerződés teljesítéséhez szükséges egyeztetések lefolytatásába bevonandó egyéb szervezetekkel, személyekkel) történő egyeztetések megjelenési, részvételi és adatszolgáltatási (adatkérési) költségeire is;

- a bruttó fedezet mértékének indoklásában - egyebek mellett - minimálisan az alábbi költségelemeket mutassa be:

• gépkocsi használat költsége.”

A kérelmező az 1. árandokolásában megadta a saját alkalmazásban álló szakemberek munkabérét, személyi jellegű egyéb kifizetéseket, valamint munkaidő ráfordításait, az alvállalkozó díját, valamint munkaidő ráfordítását. Az egyéb költségek közt megadta, hogy gépkocsi használati költségeket a rendelkezésre álló tényleges adatok alapján számította. A táblázatban foglalt költségkimutatása szerint a gépkocsi használat költsége összesen 0,41 m Ft.

8. Az ajánlatkérő 2018. március 6-án a Kbt. 72. § alapján ismét árandokolást kért, kérelmezőtől, melynek 5. és 6. pontjában az alábbi információk megadására hívta fel:

„5. Ajánlattevő az 1. árandokolás 3. pontjában a felmerülő költségekről csak általánosságban nyilatkozott, pontos kalkulációt nem bocsátott Ajánlatkérő rendelkezésére. Ezáltal Ajánlatkérő nincs abban a helyzetben, hogy az ajánlati ár megalapozottságáról döntést hozhasson.

Így különösen – de nem kizárólagosan – az alábbi, az Ajánlatkérési dokumentáció I. kötet 10. „Ajánlati ár meghatározása” pontjában szereplő, illetve az árandokolás-kérés 4-5. oldalán hivatkozott alábbi költségek részletezése hiányzik:

- egyeztetési költségek;
- adatkérési költségek;
- kamarai díjak;
- dokumentációs és sokszorosítási költségek;
- teljesítési biztosíték költsége, felelősségbiztosítás költsége, általános költségek, illetve a nyereség;
- gépkocsi használat;
- adóterhek;
- geotechnikai fúrások.

Kérjük mutassa be részletes kalkulációját!

6. Kérjük az utazási költség- és időszükséglet részletes bemutatását!”

A kérelmező a 2. árandokolásában az alábbi adatokat közölte:

„A benyújtott árandoklásban 3 átlagos saját tulajdonú autó 2017 évi futásteljesítménye és felmerült tényleges költsége alapján határoztuk meg, hogy megközelítőleg 90 Ft volt egy km költsége. Ebben benne van az autó amortizációja, benzinköltsége, biztosítása, adója, szerviz költsége is.

A költséget az alábbiak alapján határoztuk meg:

Bp. - Nyíregyháza távolsága: 265 km

Bp. Lónya távolsága: 328 km

Lónyai helyszínelés: 2 alkalom, összesen: 1060 km

Egyeztetések: Önkormányzatok: 2 alkalom: 1312 km

Hatóságok (Nyíregyháza): 4 alkalom: 2120 km

Összesen: 4492 km, költsége: 404.280 Ft.

Napidíj:

Helyszínelés: 2 mérnök 2 alkalommal: $4 \times 500 \text{ Ft} = 2000 \text{ Ft}$.

Egyeztetések:

Önkormányzatok: 2 mérnök 2 alkalom: $4 \times 500 \text{ Ft} = 2000 \text{ Ft}$

Hatóságok: 1 mérnök 4 alkalom: $4 \times 500 \text{ Ft} = 2000 \text{ Ft}$

Összes költség: 410.280 Ft. a táblázatban kerekítve adtuk meg (0,41 M Ft).”

A kérelmező az ár indokolásában a Bp. - Nyíregyháza távolságot tévesen határozta meg, mely valójában 236 km. A kérelmező az ár indokolásában a lónyai 2 alkalommal történő helyszínelés kapcsán a Bp-Lónya össztávolságot tévesen számította ki, mely szorzat összege helyesen 1312 km.

9. Az ajánlatkérő 2018. március 14-én a Kbt. 72. § alapján ismét árandokolást kért a kérelmezőtől - egyebek mellett- a jogorvoslati kérelme tárgyát képező utazási költség- és időszükséglet tárgyában.

„6. Kérjük az utazási költség- és időszükséglet részletes bemutatását!”

Ajánlattevő a benyújtott (2.) árandokolásának 12. oldalán bemutatta az utazási költségek kalkulációját. A kalkuláció nem tartalmaz arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy pontosan milyen gépjárművel, milyen üzemanyagár figyelembevételével, milyen amortizációs-, fenntartási-, valamint biztosítási költségekkel számol Ajánlattevő (vö. Ajánlatkérési dokumentáció I. kötet 10. „Ajánlati ár meghatározása” pont).

Ajánlattevő az utazás költségét ..... Ft/ km összegben határozta meg.

Ajánlattevő nyilatkozott továbbá az utazási távolságot kalkulációjáról az alábbiak szerint:

Budapest – Lónya távolság: 328 km

Lónyai helyszínelésre előírányzott alkalmak száma: 2.

Összes km: $2 \text{ alkalom} \times 328 \text{ km} \times 2 \text{ (oda-vissza út)} = 1312 \text{ km}$

Ajánlattevő a számítás eredményeként meghatározható 1312 km helyett 1060 km távolsággal számol, ezért a számítás eredménye, azaz az utazási költségek kalkulációja hibás. Ajánlattevő a hibás eredményt a további számításaiban is felhasználja

Kérjük szíveskedjenek magyarázatot adni!”

A kérelmező a 3. árandokolásában az alábbi adatokat közölte:

„a) Az utazási költség és időszükséglet meghatározásakor az utazás költségét 90 Ft/km összegben határoztuk meg.

A fenti összeg kalkulációja a 2017-es gazdálkodási év tényleges adatai alapján készült.

A cégünk tulajdonát képező autók Opel márkájú, jellemzően Astra típusú személygépjárművek. A számításához 3 db, benzines üzemű, átlagos felszereltségű Opel Astra személygépjármű 2017 évi tényleges adatait vettük figyelembe, az alábbiak szerint:

- amortizációs költségek
- szervizköltségek
- biztosítási költségek, (KGFB, Casco) cégautó adó, gépjárműadó
- éves átlagos futásteljesítmény
- üzemanyag költség

A benzinköltség meghatározásánál a tapasztalati adatok alapján 7 l / 100 km átlagos fogyasztási normával és 357 Ft-os átlagos benzinárral (ólmozatlan motorbenzin ESZ-95) számoltunk.

Fentiek alapján a 90 Ft/km költség az alábbiakban számszerűsített költségelemekből adódik:

Megnevezés   átlagos költség

amortizációs költség   45 Ft/km

üzemanyagköltség   25 Ft/km

biztosítás, cégautóadó, gépjárműadó 15 Ft/km

szervizköltség 5 Ft/km

Összesen: 90 Ft/km

b) Az utazási költség számításánál adminisztrációs hiba történt.

A Budapest - Nyíregyháza távolság helyesen 236 km.

A Lónyai helyszínelés 2 alkalommal összesen 1312 km.

A számítás ezen értékekkel a következőképpen alakul:

Lónyai helyszínelés: 2 alkalom, $4 \times 328 = 1312$ km

Egyeztetések:

Lónya és Tiszaújlak Községek Önkormányzata: 2 alkalom, $4 \times 328 = 1312$ km

Hatóságok (Nyíregyháza): 4 alkalom, $4 \times 236 = 944$ km

Összesen: 4512 km, költsége: $4512 \times 90 = 406\,080$ Ft.

Napidíj számítása változatlan, melynek összege 6000Ft.

A gépkocsi használat összköltség, mely a napidíjat is magába foglalja: $406.080 + 6000 = 412.080$ Ft, mely összeget a 2018.02.26-án beadott árindokolás táblázat „gépkocsi használat költsége” oszlopban kerekítve adtuk meg (0,41 M Ft).

Fentiek szerint az összes költség változatlan marad.”

10. Az ajánlatkérő 2018. április 9-én tájékoztatja az ajánlattevőket, hogy a Kbt. 69. § (2) bekezdése szerint megvizsgálta a beérkezett ajánlatokat, hiánypótlásokat és árindokolásokat, és az alábbi megállapításokat tette:

I. Ajánlatkérő a Kbt. 69. § (3) bekezdése szerinti értékelés alapján megállapította, hogy az UVATERV Út-, Vassúttervező Zrt. ajánlattevő ajánlata a Kbt. 69. § (2) bekezdése alapján megfelelő.

II. Ajánlatkérő a Kbt. 69. § (3) bekezdése szerinti értékelés alapján megállapította, hogy az alábbi ajánlattevők ajánlata a Kbt. 69. § (2) bekezdése alapján érvénytelen:

- kérelmező a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján
- Pont-TERV Mérnöki Tervező és Tanácsadó Zártkörű Részvénytársaság a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján
- SpeciálTerv Építőmérnöki Kft. a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján
- ÚT-TESZT Mérnöki és Szolgáltató Kft. a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján

Az ajánlatkérő indokolása szerint - az egyeztetések, adatszolgáltatásokra vonatkozó indokoláson kívül - a kérelmező tévesen határozta meg a 2 alkalom történő lónyai

helyszínelés összesen 1060 km távolságát a 2. árindokolásban, mely adatot a 3. árindokolásban 1312 km-re módosított, a Nyíregyháza relációban a 2. árindokolásban 4 alkalomra történő téves távolsági adatot (2120 km) 1888 km-re módosította. Az összes költség (410.280,- Ft.) a javított adatoknak megfelelően 406.080,- Ft-ra csökkent, azaz a kérelmező az árindokolását módosította.

Az ajánlatkérő kifogásolta azt is, hogy a kérelmező a 3. árindokolás kérésre válaszolva adta meg kalkulációját, azonban a fenti hibákkal a gépkocsi használatot illetően, ezért ajánlatkérő nincs abban a helyzetben, hogy az ajánlati ár megalapozottságáról döntést hozhasson. Az ajánlatkérő megállapította, hogy az árindokolás alapján nem tud meggyőződni az ajánlati ár megalapozottságáról, tekintettel arra, hogy a kérelmező az árindokolás keretében benyújtott dokumentumokban (1., 2. és 3. árindokolás) egymással ellentmondó adatokat közölt, azaz nem vizsgálható, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető-e.

Az ajánlatkérő hivatkozott a Döntőbizottság joggyakorlatára, a D.45/7/2015., a D.361/8/2015., a D.440/12/2012, a D.171/18/2016., D.852/11/2014. számú és a D.30/17/2017. számú határozatokra utalással.

A kérelmező 2018. április 11-én előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, melynek során az ajánlatkérő a 2018. április 16-i válaszában a jogorvoslati kérelem tárgyát képező kérelmi elemet elutasította, az előzetes vitarendezési kérelemben megjelölt 2. kérelmi elemnek helyt adott az egyeztetések, adatszolgáltatások tárgyában, majd a kérelmező 2018. április 18-án előterjesztett újabb előzetes vitarendezési kérelmét a jogorvoslati kérelem tárgyát képező okból történt érvénytelenítés tárgyában ismételten elutasította.

A jogorvoslati kérelem

11. A kérelmező 2018. május 1. napján nyújtott be jogorvoslati kérelmet, melyet 2018. május 14-én hiánypótolta. Kérte, hogy a Döntőbizottság állapítsa meg a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján a jogsértés megtörténtét, és a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontjai alapján semmisítse meg az ajánlatkérőnek az eljárást lezáró döntését, hívja fel az ajánlatkérőt a Kbt-nek megfelelő eljárásra és kötelezze az ajánlatkérőt a jogorvoslati eljárás költségeinek a megfizetésére. A jogsértés megtörténtének időpontja 2018. április 9-e, a jogsértésről való tudomásszerzés időpontja az első előzetes vitarendezésre adott ajánlatkérői válasz 2018. április 16-ai időpontja volt.

A kérelmező a közbeszerzési eljárás ismertetése körében előadta, hogy az ajánlatkérő a 2. ár indokolás kérésében kérte a kérelmezőtől egyrészt az utazási költséggel kapcsolatos számítási hiba feloldását, másrészt pedig a tervezéshez szükséges hatósági egyeztetések hatósági díjának pontosítását. Az utazási költséggel kapcsolatban a kérelmező elismerte, hogy adminisztratív hibát vétett, az egyik viszonylatban hibás távolságadatot adott meg (265 km-rel számolt 236 km helyett), és számítási illetve gépelési hibát is vétett (2120 km-rel számolt 1888 km helyett). A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (2) és (3) bekezdését, amikor megalapozatlanul érvénytelennek minősítette a kérelmező ajánlatát, és ekként elmulasztotta azt értékelni. Az ajánlatkérő megsértette továbbá a Kbt. 72. § (3) bekezdését, amikor az útiköltségekkel kapcsolatban közölt információkat úgy értékelte, hogy azok nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető, hiszen e körben nem szakmai kifogást emelt hanem azt kifogásolta, hogy a kérelmező a két árindokolás között adminisztratív hibát javított. A kérelmező jogi álláspontja szerint az árindokolás nem az ajánlat része, nem érvényesül az ajánlati kötöttség, következésképpen a két hiba javításából okszerűen nem vonható le az a következtetés, hogy az ajánlati ár indokolása ne lett volna objektív. A kifogásolt két adat javítható volt, ez nem minősül az

árindokolás változtatásának és egyébként is a teljes utazási költségnek olyan elenyésző a része az ajánlati árban, hogy annak állítólagos aránytalanságát nem érinti. A kérelmező hivatkozott a Döntőbizottság D.30/17/2017.számú határozatára, mely szerint az árindokolás nem része az ajánlatnak, az ajánlatkérőnek nem a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti vizsgálatot, hanem az ajánlati ár teljesíthetőségének a vizsgálatát kell elvégeznie. A kérelmező arra is hivatkozott, hogy az ajánlata nyereségtartalma 5.3 millió forint volt, mely a kérelmezőre kedvezőtlenebb érték figyelembe vétele esetén fedezet nyújtana a minimális eltérésre. Az ajánlati ár 56.100.000 Ft. nettó összegű volt, ehhez képest még a részköltséget képező és a gépkocsi használatot érintő árváltoztatás sem állapítható meg. A Kbt. 71. § szerinti felvilágosítás adási kötelezettség, illetőleg hiánypótlás elrendelése az ajánlatra értelmezhető csak, ezért ezek az eljárási intézmények valóban nem relevánsak a jelen ügyben, továbbá a számítási hiba javítása sem, hiszen az az ajánlatkérő által végzendő eljárási cselekmény. Az árindokolások során az ajánlatkérői megkeresések, illetőleg azok függvényében kisebb módosítások eszközzése lehetséges, ha az egyébként a szakmai ajánlatot nem érinti, illetőleg nem befolyásolja az ajánlati árat.

Az ajánlatkérő észrevétele

12. Az ajánlatkérő észrevételében kérte az álláspontja szerint alaptalan kérelem elutasítását, valamint kérelmező kötelezését az eljárási költségek viselésére.

Előadta, hogy a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét az árindokolásban eszközölt változtatások eredményezték. A kérelmező az utazási költségek kalkulációja során a lónyai helyszínelés távolsága meghatározását módosította akként, hogy a Budapest-Nyíregyháza közötti távolságot – mint a kalkuláció során felhasznált alapadatot – lecsökkentette, annak érdekében, hogy a matematikai művelet eredményeként a korábban számolt végösszeg - a kerekítés figyelembe vételével - változatlan maradjon.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint a kérelmezőnek csak arra volt lehetősége, hogy a korábban megadott adatokat részletezze, arra azonban nem, hogy más alapadatot felhasználva mutasson be olyan kalkulációt, melynek eredményeként sikerül alátámasztani a korábban végeredményként bemutatott, kerekített összeget. Az árindokolás nem lehet objektív, ha az ajánlattevő az ajánlatkérői kérdésre változtat a kalkuláció során figyelembe vett alapadatokon. A kérelmező az árindokolásaiban egymással ellentmondó adatokat közölt, ezért nem volt vizsgálható, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető-e. Emiatt nem okszerű kérelmező azon állítása, hogy ajánlatkérő megsértette volna a Kbt. 72. § (3) bekezdését, hiszen ajánlatkérő egyértelműen rögzítette, hogy nem tudja vizsgálni az ajánlat Kbt. 72. § (3) bekezdésének való megfelelését, azaz ezen jogszabály helyet nem tudja alkalmazni. A kérelmező által hivatkozott D.30/17/2018 számú határozatból az ajánlatkérő azt a következtetést vonta le, hogy az árindokolás keretében sem a hiánypótlás Kbt. 71. §-beli szabályai szerinti alkalmazásának, sem számítási hiba javításának helye nincs. Álláspontja szerint függetlenül attól, hogy az ajánlati ár költségvetési tételek szerinti, vagy fix átalányáras konstrukcióban kerül előírásra a költségátcsoportosítási, illetőleg alapadat változtatási tilalom érvényesül, a tartalékból, illetőleg a nyereségalapból átcsoportosítás nem tehető meg. Az ajánlatkérő tárgyalási nyilatkozata szerint az első árindokolás alapadatai alapján azért kérdeztek rá a részletes költségekre a kérelmező vonatkozásában, mert az alapadatok alapján nem 410.000. Ft-os, hanem 430.000. Ft-os költség volt megállapítható a vitatott költségétel tekintetében.

Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást felfüggesztette.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

13. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást a 2017. december 21-én feladott felhívással indította meg, ezért a Döntőbizottság a Kbt. ezen a napon hatályos rendelkezéseit vette figyelembe a jogorvoslati kérelem elbírálásánál, azzal, hogy a jogorvoslati eljárás 2018. január 1. napját követően indult és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 143. § (átmeneti rendelkezések) (1) bekezdése szerint az Ákr. rendelkezéseit az Ákr. hatályba lépését (2018. január 1. napja) követően indult eljárásokban alkalmazni kell.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014/24/EU IRÁNYELVE (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

69. cikk Kirívóan alacsony összegű ajánlatok

(1) Az ajánlatkérő szerv köteles magyarázatot kérni a gazdasági szereplőktől az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek tekintetében, ha egy ajánlat a kivitelezendő építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest kirívóan alacsony összegűnek tűnik.

(2) Az (1) bekezdésben említett magyarázat elsősorban az alábbiakra vonatkozhat: a) a gyártási folyamat, a nyújtott szolgáltatás vagy az építési módszer gazdaságossága; b) a választott műszaki megoldások, vagy az ajánlattevő számára a termékek szállításához, illetve a szolgáltatásnyújtáshoz vagy az építési beruházás kivitelezéséhez rendelkezésre álló kivételesen előnyös feltételek; c) az ajánlattevő által ajánlott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás eredetisége; d) a 18. cikk (2) bekezdésében említett kötelezettségeknek való megfelelés; e) a 71. cikkben említett kötelezettségeknek való megfelelés; f) az ajánlattevő állami támogatások megszerzésére vonatkozó lehetősége.

(3) Az ajánlatkérő szervnek az ajánlattevővel folytatott konzultáció útján ellenőriznie kell a megadott információkat. Az ajánlatkérő szerv csak abban az esetben utasíthatja el az ajánlatot, ha a közölt bizonyítékok nem indokolják kielégítően az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek alacsony szintjét, figyelembe véve a (2) bekezdésben említett elemeket. Az ajánlatkérő szervnek el kell utasítania az ajánlatot, ha megállapította, hogy az ajánlat azért tartalmaz kirívóan alacsony összeget, mert nem tesz eleget a 18. cikk (2) bekezdésében említett alkalmazandó kötelezettségeknek.

(4) Amennyiben az ajánlatkérő szerv megállapítja, hogy az ajánlatban szereplő összeg azért kirívóan alacsony, mert az ajánlattevő állami támogatáshoz jutott, az ajánlatot pusztán ezen az alapon csak akkor utasíthatja el, ha az ajánlattevővel konzultált, és az ajánlattevő az ajánlatkérő szerv által biztosított elegendő időn belül nem tudja bizonyítani, hogy a kérdéses támogatás az EUMSZ 107. cikkének értelmében összeegyeztethető a belső piaccal. Az ajánlatot ilyen körülmények között elutasító ajánlatkérő szerv köteles erről tájékoztatni a Bizottságot.

(5) A tagállamok kérésre, közigazgatási együttműködés formájában a többi tagállam rendelkezésére bocsátanak minden rendelkezésükre álló információt – például törvényeket, rendeleteket, egyetemesen alkalmazandó kollektív megállapodásokat vagy nemzeti műszaki szabványokat – a (2) bekezdésben felsorolt részletekre vonatkozóan átadott bizonyítékokkal és dokumentumokkal kapcsolatban.

A Kbt. 69. § (1) és (2) és (3) bekezdései szerint

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az

ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozattal egyidejűleg - több szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban - ellenőrzi a nyilatkozatban feltüntetett, a (11) bekezdés szerint elérhető adatbázisok adatait is.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak alapján megfelelőnek talált ajánlatokat az ajánlatkérő az értékelési szempontok szerint értékeli.

A Kbt. 71. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

A Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tényt, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha

e) egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit;

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

A Kbt. 77. § (4) bekezdése szerint az eljárás nyertese az az ajánlattevő, aki az értékelési szempontok szerint a legkedvezőbb ajánlatot tette és ajánlata érvényes.

A Kbt. 81. § (11) bekezdése szerint a nyílt eljárásban nem lehet tárgyalni. A nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van.

Az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő a tervező és a mérnök kiválasztása során szakmai ajánlatot kér be, amelyet a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempont vagy a legalacsonyabb költség értékelésére alkalmas részszempontok szerint vizsgál. Az ajánlatkérő a Kbt. 76. § (5) bekezdése értelmében nem alkalmazhatja a legalacsonyabb ár szempontját egyedüli értékelési szempontként az eljárásban.

14. A jogorvoslati kérelem alapos.

A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint nyilvánította a kérelmező ajánlatát érvénytelenné, mivel - jogi álláspontja szerint – a kérelmező ajánlatának részét képező árindokolás megalapozottságának megítélését kizárta, hogy a kérelmező a Budapest-Nyíregyháza földrajzi távolságot javította és a Budapest-Lónya közötti távolságra vonatkozó hibás szorzási műveletet korrigálta. Továbbá azt is megállapította az ajánlatkérő, hogy a kérelmező a fentiek szerint módosította az indokolását, és az ellentmondó alapadatok miatt „nem vizsgálható, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető-e”.

Az ajánlatkérő az ajánlati kötöttség szabályából vezette le azt, hogy az árindokolásban a gépkocsi költségekre vonatkozó költségkalkuláció során felhasznált földrajzi alapadat és számítási művelet megváltoztatása nem lehetséges. A Döntőbizottság az összegezésben foglalt érvénytelenítési jogalap szerint vizsgálta az eljárást lezáró döntés jogszerűségét.

A Döntőbizottság mindenekelőtt utal arra, hogy a vonatkozó irányelvi szabályozás szerint az ajánlatkérő és az aránytalanul alacsony ár miatt indoklásra kötelezett ajánlattevő konzultációt folytat az árindokolás megalapozottságának igazolása során. Az ajánlatkérőnek a megadott információk, bizonyítékok alapján kell ellenőriznie az indokolást és csak akkor nyilváníthatja érvénytelenné az ajánlatot, ha a közölt bizonyítékok nem indokolják kielégítően az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek alacsony szintjét. Az árindokolásra felhívott ajánlattevőnek az ajánlatkérő felhívásokban megadott szempontok szerint kell az ajánlati ár gazdasági ésszerűségét alátámasztania, az e szempontokra vonatkozó adatokat helyesen kell megjelölnie. Amennyiben hibás adatot közöl, akkor az ajánlatkérői felhívásnak megfelelő javított adatközlést továbbá a saját maga által felismert hibás adatközlésének a korrekcióját jogszerűen megteheti kiegészítő indokolás keretében, amennyiben a szakmai ajánlata, annak műszaki tartalma nem változik és a Kbt. alapelveit sem sérti.

A fenti szabályozásból következik, hogy az árindokolás nem lehet a nyílt eljárás során értelmezhető ajánlat része, mivel az ajánlat rögzül az ajánlatkérői előírásoknak megfelelően, ugyanakkor az irányelvi szabályozásból és az arra épülő Kbt. szabályozásából következően az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (2) bekezdésében foglalt nem kimerítő felsorolásban az objektív alapú indokolás szempontjait csak az árindokolás kérése során határozza meg az ajánlattevők, így jelen esetben a kérelmező részére. Az ajánlatkérő az 1. árindokolásban megadott gépkocsi használat összköltségének a részletezését kérte a 2. árindokolás kérésében. Ezt követően az ajánlatkérő a 3. árindokolás kérésében a Budapest-Lónya relációban a 2 alkalomra történő utazási távolságra vonatkozó számítási hibára kért magyarázatot, a Budapest -Nyíregyháza közötti hibás távolsági adatra nem tért ki.

Az ajánlatkérő csak akkor érvénytelenítheti az ajánlatot az összegezésben megjelölt okból jogszerűen, ha a kérelmező az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban előírt, vagy a Kbt-ben illetőleg más jogszabályokban meghatározott feltételbe ütköző módon adta meg az árindokolását/kiegészítő indokolását, az indokolás nem az ajánlattal összefüggő és az árindokolás/kiegészítő indokolás tartalmi vizsgálata ezért nem lehetséges. A Döntőbizottság megállapította, hogy ajánlatkérő nem tett az egyes költségelemekre

vonatkozóan, így az utazási, gépkocsihasználat költségek vonatkozásában a költségtételekre vonatkozó előírásokat, illetőleg nem határozta meg előre az erre vonatkozó költség számítások kötelező ismérveit.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező a 2. és 3. árándokolásában nem változtatta meg az utazási költségek egyik tételét sem (helyszínelések, egyeztetések száma és a felkeresendő intézmények megjelölése, az utazások célpontjai, a gépjárművek és szakemberek száma, a napidíj és az átlagos km költség összege), kizárólag az indokolásában adott téves adatokat javította. Az ajánlatkérő a vállalkozói díjat fix összegű, egyösszegű átalánydíjként határozta meg azzal, hogy az árváltozásokból eredő kockázatokat az ajánlattevők viselik. A Döntőbizottság álláspontja szerint az vállalkozói díj ekként történő meghatározására tekintettel csak az volt vizsgálható, hogy az utazási költségek fedezetére a szerzői jog ellenértéke nem volt figyelembe vehető, másrészt a szakmai ajánlat tartalmi elemei változtak-e. Az érvénytelenítő döntésben hivatkozott hibás adatok hatása az átalánydíj mértékére elhanyagolható mértékű volt (20 km különbség, illetve 1.800-Ft többletköltség). A Döntőbizottság megállapította, hogy a korrekciók nem zárták ki a kérelmező ajánlati ára indokoltságának a Kbt. 72. § (3) bekezdés szerinti tartalmi vizsgálatát, mivel sem a szakmai ajánlat nem változott, sem az ár meghatározásának a szerzői jog értékével összefüggő tilalmába a számítási hibák javítása nem ütközött.

A Döntőbizottság álláspontja szerint a Budapest-Nyíregyháza távolságnak a helyesbítése, valamint a Budapest-Lónya helyszínelésre vonatkozó km távolságra vonatkozó számítási hiba kiküszöbölése nem kizárta, hanem lehetővé tette azt, hogy az ajánlatkérő ellenőrizhesse az ár indokolásnak e költség elem tekintetében történő megalapozottságát, melyet az ajánlatkérő elmulasztott. A kérelmező a szakmai ajánlatával egyezően, a felhívás és a dokumentáció szerinti helyszínre vonatkozóan adta meg az árándokolását, ezért az adatok helyesbítése nincsen összefüggésben az ajánlatkérő hivatkozásával az indokolás objektivitásának hiányára és a költségátcsoportosítás tilalmába ütközésre vonatkozóan.

A Döntőbizottság rámutat arra, hogy maga az ajánlatkérő is indokoltnak tartotta a 3. indokoláskérést arra tekintettel, hogy a kérelmező a költség kimutatása utazást, illetve gépkocsihasználatot érintő részében először nem adott meg konkrét adatokat, a 2. árándokolás ezen konkrét adatainak a hibás számítására az ajánlatkérő rákérdezett, magyarázatot igényelt, következésképpen nem nyilváníthatta volna az ajánlatot érvénytelennek a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint. Továbbá az ajánlatkérő álláspontja azért is ellentmondó mivel, ha az ajánlat részének tartotta az árándokolást, akkor a hiánypótlás és felvilágosítás adás Kbt. 71. § (8) bekezdés a) és b) pontja szerinti feltételeit vizsgálnia kellett volna.

Az ajánlatkérő a felhívásai folytán csak akkor nyilváníthatta volna az árándokolást illetően a kérelmező ajánlatát érvénytelenné, amennyiben az tartalmilag nem felel az általa meghatározott szempontok szerinti költségtényezőknél, a kérelmező ajánlati vállalásait az indokolás nem igazolja, az a gazdasági ésszerűséggel ellentétes.

A Döntőbizottság nem vette figyelembe a kérelmező által felhívott döntőbizottsági határozatokat, mivel azok eltérő tényállási elemeket tartalmaztak és az árándokolásnak olyan jogsértő vonatkozásaira tartalmaznak megállapításokat, amely a jelen jogorvoslati eljárás tárgyát képező Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenség tekintetében nem értelmezhetőek (költség átcsoportosítási tilalom, ajánlati alapadatok megváltoztatása és ebből adódóan az indokolás objektív voltának a hiánya, a gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethetőség hiánya). A D.440/12/2012. számú határozatban foglalt tényállás szerint az árándokolás alapját képező egyik földrajzi, utazási viszonylat kihagyásra került, nem pedig téves adatot javítottak. A D.852/11/2014. számú határozat tényállása szerint az árándokolás során a szakmai ajánlat nagymértékű számszaki változtatására került sor. A D.45/7/2015. számú határozat tényállása szerint az árándokolás során a szakemberek létszáma, a mérnöknapiok száma és üzemanyagköltség tárgyában került sor adatváltoztatásra. A

D.361/8/2015. számú határozat tényállása szerint a kérelmező árandokolásban és kiegészítő árandokolásban a szakemberekre jelentős mértékben eltérő munkanapokkal kalkulált és ezzel összefüggésben került sor gépkocsi költség csökkentésre. A D.171/18/2016. számú határozat tényállása szerint az árandokolásban alvállalkozó bevonására került sor.

A Döntőbizottság álláspontja szerint a kérelmező az árandokolás tartalmi kontrolljához szükséges adatokon nem változtatott, mert nem az ajánlati helyszínektől eltérő földrajzi helyekre adott meg alapadatot, távolságadatot, illetőleg eltérő földrajzi helyeken számolt helyszíni megjelenésekkel, hanem az ajánlatkérő által meghatározott ajánlati helyszínekre vonatkozóan adott költség számítást, melyre vonatkozó számítási hibát javíthatott, amire az ajánlatkérő részben fel is hívta.

Az ajánlatkérő hivatkozása az első árandokolás kérést állítólagosan megalapozó, érdemi, tartalmi vizsgálatra a 430.000 Ft költség tételre nem volt figyelembe vehető, mivel az ajánlatkérő az összegezésben nem a Kbt. 73. § (2) bekezdésére, hanem arra alapozta a kérelmező ajánlatának érvénytelenítését, hogy az ellentmondó adatközlésre tekintettel az ajánlati ár megalapozottsága nem volt vizsgálható.

Az ajánlatkérő akkor köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető, azonban az ajánlatkérő ezt a tartalmi vizsgálatot a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint jogsértően nem végezte el az ajánlat Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenítésére tekintettel. Az ajánlatkérő csak az árandokolás érdemi vizsgálata alapján dönthet megalapozottan a kérelmező árandokolásának az elfogadhatóságáról.

15. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a fenti indokok alapján a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja szerint a jogsértést megállapította a és a (3) bekezdés a) pontja szerint felhívta az ajánlatkérőt a Kbt.-nek megfelelő eljárásra valamint a (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette az ajánlatkérő eljárást lezáró és azt követően hozott valamennyi döntését és a d) pont alapján bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

16. A Kbt. 165. § (5) bekezdése szerint, ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének, illetve az eltiltás időtartamának megállapításában az eset összes körülményét - így különösen a jogsértés súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét, a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását, az e törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítását, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot, támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat - figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

A Döntőbizottság további jogkövetkezményként bírságot szabott ki a Kbt. fenti rendelkezései szerint, mivel a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre kiható jogsértés történt, melynek

mértéke tekintetében figyelembe vette annak értékét, továbbá, hogy az ajánlatkérő terhére az elmúlt 2 évben, így 2016.évben a D.861/2016.számú, a D.891/2016.számú és a D.224/2017. számú ügyekben jogértés került megállapításra és bírság kiszabására is sor került.

A Döntőbizottság a bírság mértékét csökkentő körülményként értékelte, hogy a jogsértés reparálható, az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást felfüggesztette, ezért a Döntőbizottság a fentiekre tekintettel a rendelkező részben meghatározott összegű bírság kiszabását ítélte indokoltnak.

17. A kérelmező 524.900.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg. A Kbt. 151. § (9) bekezdése és a 45/2015(XI.2.) MvM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján, figyelemmel arra, hogy a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem alapján jogsértést állapított meg, az ajánlatkérőnek meg kell fizetnie a kérelmező részére 300.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat, amit az alapos kérelemre tekintettel nem a kérelmező visel figyelemmel a Kbt. 145. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó Ákr. 126. § (2) bekezdés b) pontjára. A Döntőbizottság továbbá a 300.000.-forinton felül megfizetett 224.900.-Ft összegű igazgatási szolgáltatási díjnak a kérelmező részére történő visszautalásáról intézkedett.

18. A határozat ellen a Kbt. 170. § alapján indítható közigazgatási per. A Döntőbizottság tájékoztatja az ügyfeleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A keresetlevél elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2018. június 8.

Dr. Csanádi Péter Tamás sk
eljáró tanács elnöke

Berekméri Ágnes sk
közbeszerzési biztos

Dr. Hunya István sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
közzolgálati ügykezelő

Kapják:

1. NIF Zrt. Dr. Miclea Veronica Anita kamarai jogtanácsos KRID 11906522
2. Dr. Janitsáry Ügyvédi Iroda Dr. Janitsáry Iván ügyvéd KRID 18596849
3. Szabó, Dudás, Hargita Ügyvédi Iroda, Dr. Dudás Gábor János ügyvéd KRID 18623259
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága KRID 243778177
5. Irattár